

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Petrescu Comnen újabb jelentése

Olyan népszövetségi ülésről küldött jelentést, melyet állítólag meg sem tartottak

Elutasította-e a Népszövetség a kisebbségi panaszokat?

Genf, március 19.

A Népszövetség kisebbségi bizottsága több ülés keretében foglalkozott a romániai magyar iskolák ügyével és különösen részletes tárgyalás alá vette a magánoktatási törvényt. A bizottságban, a melyben Anglia, Franciaország és Japán képviselői foglaltak helyet, Romániát Petrescu Comnen képviselte. Ez a bizottság áttanulmányozta a román kormány által beterjesztett okmányokat és meghallgatta Petrescu Comnen szóbeli fejtegetéseit. A bizottság ezután jegyzőkönyvet vett fel, köszönetet mondva a román kormány felvilágosításaiért és készségéért, amellyel a bizottság munkáját támogatni igyekezett. A panasztevők által felhozott panaszok megvizsgálása után a bizottság megállapította, hogy a benyújtott

panaszok alaptalanok,

mert a magánoktatási törvény végleges szövege nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek a bizottságot arra indíthatnák, hogy módosításokat ajánljon a törvényen.

Megállapította a bizottság, hogy a szóbanforgó törvény nem áll ellentétben a békeszerződés kisebbségi klauszáival. A magyar püspököknek azt a kívánságát, hogy a felekezeti iskolák autonómiát kapjanak és az állami iskolákkal egyenlő jogokat birjanak, a bizottság nem tette magáévá és megállapította, hogy a kisebbségi egyezmény kilencedik szakasza a kisebbségi magániskoláknak a román magániskolákkal való egyenlő elbánására

vonatkozik, nem pedig az állami iskolákra. Ami az anyanyelv jogát illeti, a bizottság konstataulta, hogy

a törvény nagylelkűbb,

mint azt a békeszerződések rendelkezéseinek szigorú alkalmazása megkövetelné. A tannyelvre vonatkozólag a bizottság kijelentette, hogy a törvény végleges szövege és a román kormány által adott felvilágosítások hivatva vannak megnyugtanni a kisebbségeket. A bizottság annak a reménynek adott kifejezést, hogy a törvény végrehajtási utasítása ugyanolyan konciliáns szellemben fog elkészülni, mint maga a törvény.

A magyar püspökök memorandumában foglalt individuális panaszokkal kapcsolatban a bizottság megvizsgálta a román kormány által előterjesztett bizonyító anyagot és konstataulta, hogy a panaszolt esetek legnagyobb részében az állítások nem felelnek meg a valóságnak, ezért kifejezte azt az óhaját, hogy a Népszövetség elé terjesztendő panaszok a legnagyobb figyelemmel szerkesztessenek, nehogy

valótlan állítások

kerüljenek tárgyalás alá. A bizottság annak a szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy a román kormány és a kisebbségek között a közlekedés létrejön. Robert Cecil lord ebből az alkalmából kifolyólag levelet intézett Duca külügyminiszterhez, akinek köszönetet mond és egyúttal gratulál azért a munkáért, amelyet a bizottság feladatainak elintézéséhez

kiküldöttje után nyújtott. Néhány nappal ezelőtt Balogh Artur dr. kolozsvári nyugalmazott egyetemi tanár a magyar püspökök megbízásából újabb panasziratot terjesztett a Népszövetség elé a kisebbségek ügyében. A bizottság megállapította, hogy a panasz megisméltése az előző memorandumban felhozottaknak és ezért azt

nem tárgyalja.

Ezek után a Népszövetség előtt egyetlen függő kisebbségi ügy sem fekszik.

Ezzel a félhivatalos jellegű Rador jelentéssel kapcsolatosan kolozsvári tudósítónk a következő információt adta:

— A félhivatalos jelentés, amely arról számol be, hogy a Népszövetség kisebbségi bizottsága alaptalanoknak találta a magyar püspökök által előterjesztett memorandumban foglalt sérelmeket, egyházi körökben nagy meglepetést váltott ki. Illetékes helyen kijelentették, hogy

nem igaz

a jelentésnek amaz állítása, mintha Balogh Artur dr. a magyar egyházak képviselőjében újabb panasziratot nyújtott volna be a Népszövetséghez. Beavatottak annak a gyanúnak adnak kifejezést, hogy a jelen esetben is a Petrescu Comnen-féle decemberi távirat esete ismétlődött meg. A svájci követ ugyanis decemberben arról értesítette a kormányt, hogy az egyházak panaszát alaptalanoknak minősítették Genfben. Arra a visszhangra pedig, amelyet Balogh Artur dr. cáfoló cikke a román sajtóban keltett, magának Ducának kellett helyreigazítani Petrescu Comnen táviratát. Leszögezhetjük — mondotta informátorunk, — hogy március tizenegyedikéig a Népszövetség semmiféle bizottsága kisebbségi kérdéssel

nem foglalkozott.

Egyáltalában nem valószínű, hogy március tizenegyedike után programon kívül elővették volna a kisebbségi panaszok tárgyalását, annál kevésbé, mert Balogh Artur dr., aki a közelmúlt napokban tényleg Genfben volt, a Népszövetséghez nem újabb panasziratot adott be, hanem a panasztevő egyházak kérését notifikálta, amennyiben azt javasolta, hogy ezeket a panaszokat a júniusi ülésükön vegyék tárgyalás alá.

Ritka alkalom!

Rendkívül olcsó árak

Tavalyról visszamaradt KALAPOK kiárusítása:

Ita, Gyukits, Habig. Halban & Damask és angol gyártmányok 500 lei, Hückel és wieni gyártmányok 400 lei, Bossi és Böhm wieni gyártmányok 250 lei, gvapju kalapok 100—150 lei, finom velourok 400—500 lei, zefir ingek 150, 200, 250, 300 lei, :: :: :: fehér puha-gallérok 10, 15, 20 lei. :: :: ::

Papp Gábor

Timisoara-Cetate, Strada Mercy 6. Telefon 175

A gyárvárosi magyarság holnap alakítja meg a Magyar Párt altagozatát

Temesvár, március 20.

Temesvár egyes kerületeinek a Magyar Pártba való tömörülésének munkája folytatódik. Az Erzsébetváros után március 21-én délelőtt tíz órakor a Gyárváros alakítja meg az altagozatot a Mednyánszky-féle vendéglőben. Tóth Sándor, a gyárvárosi magyarság lelkes vezetője ebből az alkalomból felhívással fordul a magyarsághoz és a következőket mondja:

A magyarságnak erkölcsi és politikai érdeke, hogy szervezkedjék. A szervezkedés képezi jövőnk alapját. A szervezkedés akadályozza meg erőink szétforgácsolását és semmivé levését. Mutassa meg a gyárvárosi magyarság, hogy szívén viseli saját érdekeit és nagy tömegben jön el a holnapi alakuló ülésre. A minket megillető jogokat csak akkor védhetjük meg, ha azok érdekében összetartunk. Jogainkért, igazunkért küzdenünk kell, ebben a küzdelemben pedig legyen a magyarság egységes és tömörüljön a Magyar Pártba.

Halló! Halló!

Milyen számok alatt lehet a megyeházával beszélni

Temesvár, március 19.

A közönség tájékoztatása céljából a megyei prefektúra közli, hogy az egyes hivatalok telefonszámjai a következők lettek az új szolgálati beosztás alapján: Oprea János prefektussal 17-51, vagy 17-20 szám alatt lehet telefonon beszélni. Bejan Kornél szubprefektus száma 112. Miclos György számvevősi főnök, Meza és Murgu számvevősi tisztviselők és Kállay Sándor irodaigazgató telefonszáma 17-53. Pentia József főjegyzővel 17-11 szám alatt lehet beszélni. A közigazgatási osztály többi tisztviselőivel, Boronca, Sántha, Hanes, Petcu és Milacsek tisztviselőkkel a 10-09, vagy 17-26 szám alatt lehet telefonkapcsolatot kapni. Ugyanezen két szám alatt kérhető a számvevősi osztály, a tanfelügyelőség, a főorvosi hivatal, az irattár, iktató és kiadó is. A megyei főállatorvosi hivatal telefonja 11-72.

A rendőrök gyűjtése

ügyében a temesvári tábla újabb tanukat hallgat ki

Temesvár, március 20.

Mint ismeretes a temesvári törvényszék felmentette a hivatalos hatalommal való visszaélés miatt vádolt Rhode Sándor, Indrisiu Sabin és Alexi Virgil temesvári rendőrtisztjeit. A felmentő ítélet ellen a temesvári ügyészség felfolyamodást nyújtott be a temesvári táblához. A felfolyamodást tegnap tárgyalta a tábla Antonescu táblaelnök tanácsa. A vádlottakat Grofsorean Kornél dr., Botez Demeter és Buna József dr. védtek. A vádat Meculescu főügyész képviselte. Pavlescu táblabíró volt az ügy előadója, aki részletesen ismertette a tisztviselők ellen felhozott vádakot, valamint a bizonyítás anyagát. Az előadói referáda után a tábla tanácskozássra vonult vissza és kihirdette a határozatát, hogy érdemben nem tárgyalja a felfolyamodást, mert először beszerzi a belügyminiszterium átiratát, hogy a temesvári rendőrprefektúrának volt-e joga segélyalapra gyűjtést rendezni, másrészt elrendelte Bungetianu István állambiztonsági vezérfelügyelő és Liuba Valér dr. temesvári rendőrprefektus kihallgatását. A belügyminiszteri válasz megérkezéig a tárgyalást elnapolta.

A kormánynak nem sürgős a városi nyugdíjasok ügyeinek rendezése

Temesvár, március 20.

Rendkívüli tanácsülésre gyűltek egybe tegnap a városi tanács tagjai, akik Georgévici Lucian dr. főpolgármester elnöke alatt két fontos ügyben hoztak határozatot. A tanácsülés először a kulturtanácsnoki állás végleges betöltésével foglalkozott. A pályázati határidő leteltével négy pályázat érkezett be. A kijelölt bizottság egyhangú előterjesztése alapján a tanács Gradinariu Emil mellett döntött, aki ideiglenesen máris vezette az ügyosztályt. Az ő kinevezésével — mondotta a főpolgármester — a legalkalmasabb jelölt kerül a kulturtanácsnoki állásba, kvalifikációja, nyelvismerete, kulturális, zenei és írói készsége azt bizonyítja, hogy a város jól választott.

Szóba került a tanácsülésben a nyugdíjas városi alkalmazottak ügye is, akikről éppen tegnap szomorú sorokat írtunk. A tanács belátja, hogy ezeknek a helyzetén segíteni kell, kér-

dést is intézett a minisztériumhoz, hogy vajjon az állami nyugdíjasoknak járó ötven százalékos emelésnek megfelelően a város is megadhatja-e a legszükségesebb viszonyok között élő régi nyugdíjasainak ezt a javítást. Sürgönyileg is kérte már a város a minisztériót a kiutalást elrendelő végzést, de erre válasz még nem érkezett, jöllehet a megerősített városi költségvetésben ez a nyugdíjmelés már benne van és a miniszter azt

jóvá is hagyta.

A régi nyugdíjtörvény alapján nyugdíjazott tisztviselők és alkalmazottak a késlekedő miniszteri értesítés után január hó elsejéig visszamenőleg kapják majd meg a felemelést, valószínűleg negyven százalékos erejéig, mint a tényleges szolgálatban levők, ami végeredményben nem sokat fog sorsukon lendíteni, mert a városi alkalmazottak alapfizetése szinte nevetségesen csekély, a nyugdíjmelést pedig a törzsfizetés után számítják.

A nagyhatalmak Németországban tartják a népszövetségi tanács legközelebbi ülését

Temesvár, március 20.

A népszövetségi tanács tagjai — genfi távirat szerint — bizalmas ülésen abban állapodtak meg, hogy a legutóbbi eseményekért Németországnak akként szolgáltatnak elégtételeit, hogy belépése után a legközelebbi tanácsulást Berlinben tartják meg. Bizonyosra veszik, hogy Németország ezt az ajánlatot szívesen fogadja.

Hogg koronaügyész — londoni jelentés szerint — Dudleyban tartott beszédében kijelentette, hogy

igaztalan és inkorrekt

dolog volna Chamberlain külügyminiszternek a genfi kudarcért szemrehányást tenni, mert hiszen a külügyminiszter a kudarcot előrelátta és annak elhárítására mindent megtehetett. Az egész európai sajtóban olyan hadjárat folyik, mely lehetetlenné teszi a megállapodást. A helyzet azzal fenyeget, hogy a hatalmak között,

amelyek Locarnóban oly szép egyetértéssel dolgoztak, sikerülni fog a viszály magvát elhinteni. Németországnak a Népszövetségbe való felvételét egy délamerikai államnak

makacs vétója

akadályozta meg. Ez az állam azt hitte, hogy vétójával megszerzhet magának olyasvalamit, aminek jogosságát a népszövetségi tanács nem volt hajlandó elismerni. Az, hogy a locarnói barátság és jószándék fennmaradhatott, egyedül Chamberlainnak köszönhető.

Azzal a hírrel kapcsolatosan, hogy a legutóbbi genfi események miatt Anglia és Franciaország módosítani akarják a Népszövetség alapszabályait, a félhivatalos Tribuna — mint Rómából jelentik — közli, hogy Olaszország állást fog foglalni minden olyan törekvéssel szemben, amely a Népszövetség statumainak, főleg pedig szervezési rendszerének módosítását célozza.

A temesvári kereskedők zaklatása a déli szünóra be nem tartása miatt

Temesvár, március 20.

Az összes temesvári lapokban, így a Déli Hirlapban is napvilágot látott a Temesvári Kereskedők Egyesületének közleménye, amely tudomására adta a kereskedőknek, hogy március 18. és 19-én, a nagyvásár tartama alatt, a déli munkaszüneti időben üzleteiket Temesvár egész területén nyitva tartják. Ezzel szemben az történt, hogy a temesvári munkafelügyelőség megbízott közegei, rendőrök tegnap bejárták a várost és mindazokat a kereskedőket, akik nyitva tartottak,

felírták kihágás miatt.

A munkafelügyelőség szokatlan eljárása és a régi gyakorlatnak a mellőzése a Kispolgári Szövetséget arra készítette, hogy küldöttségileg felkeresse Botez munkafelügyelőt és felvilágosítást kérjen tőle. A küldöttséget Mateiu Simon ügyvéd vezette, aki előadta a Kispolgári Szövetség panaszát.

Botez felügyelő kijelentette, hogy a Temesvári Kereskedők Egyesülete be-

advánnyal fordult hozzá, hogy járjon közbe a munkaügyi miniszternél, hogy a kereskedők a vásár tartama alatt a déli munkaszüneti időben a vásári zóna területén belül

nyitva tarthassanak.

Ő ezt készséggel megtette és intervenciójának meg is volt az eredménye, mert a munkaügyi miniszter megadta az engedélyt azzal az utasítással, hogy az üzleteket abban a zónában tarthassák nyitva, amelyet a munkaügyi felügyelő kívánatosnak tart. Időközben azonban, mielőtt még a zóna megállapítására került volna a sor, a Kereskedők Egyesülete közzétette kommunikéjét. Ez az eljárás készítette őt arra, hogy a kihágást elkövető kereskedőket felelősségre vonja.

Botez munkafelügyelő nyilatkozta, hogy enged következtetni, hogy jelen esetben félreértésről lehet szó és ezért a Temesvári Kereskedők Egyesületéhez fordultunk felvilágosításért, ahol az ügyre vonatkozólag a következőket mondták:

— A Kereskedők Egyesülete ezidén is kérelmezte a munkaügyi minisztertől a déli záróra felfüggesztését. A temesvári kereskedelmi felügyelő, Popovici Virgil olyértelmű felterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszternek, hogy Temesvárott

az egész város területén

nyitva tarthassanak az üzletek és ne állapítsanak meg külön vásári zónát. A Temesvári Kereskedők Egyesülete Popovici felügyelő felterjesztése alapján — aminek jóváhagyása holtbizonyos volt — közzétette a maga kommunikéjét, amelynek értelmében az üzletek az egész város területén nyitva tarthatnak. A kereskedelemügyi miniszter távirata ma délelőtt tényleg megérkezett és megengedte, hogy a kereskedők az egész város területén

nyitva tarthassanak.

Ez a tényállás. Minden más intézkedés, amely ennek ellenében tétetett, jogtalan volt, vagy a helyzet nem ismeréséből fakadt.

Nincs semmi hozzáfűzni valónk az esethez. Legföljebb az, hogy a kereskedők az engedély dacára felesleges zaklatásoknak voltak kitéve. És végeredményben illenék tudni két Temesvárott működő hivatalos hatósági intézménynek, hogy milyen intézkedések megtételére vannak feljogosítva.

A temesvári tűzoltók

ügye hivatalos megvilágításban

Temesvár, március 20.

A temesvári önkéntes tűzoltóság gyűlésein ismételten hangzottak fel panaszok arról, hogy a városi tűzoltóság felállítására óta az önkéntes tűzoltókat mellőzik, annak helyiségeit és felszereléseit elveszik, sőt arról is volt szó, hogy a tűzoltók számára ipari foglalkoztató műhelyeknek a felállítására a temesvári kisipar rovására történik. Ezek a panaszok a sajtó egy részében is visszhangra találtak. Illetékes helyről a felhangzott panaszokra vonatkozólag a következőket közlik:

— A város a hivatásos tűzoltóságot a belügyminiszternek 1923-ban kelt és azóta már többször megismételt rendelete következtében kellett felállítani. Az országos tűzoltófelügyelő temesvári időzések megállapította, hogy az önkéntes tűzoltói intézmény bizonyos tekintetben már elavult és hogy a felszerelése sem megfelelő. Ugyancsak megállapították a vizsgálat folyamán azt is, hogy a józsefvárosi tűzoltósági épület más célokat szolgál, mert akáznak és raktárnak van kiadva. A bérlő az évi 24.000 leies béren kívül permanens fogatot is tartozik a tűzoltóságnak rendelkezésére bocsátani, ami azonban nem történik meg. Az épület különben is városi telken épült a város garatálása mellett felvett kölcsönből.

— Ami a hivatásos tűzoltóságot illeti, erre a város évente 2.232.860 leit fordít. Ebből fedezik a negyvennégy tagú tűzoltóság fizetését, ruhaszükségletét, valamint a felszerelések beszerzését. Ez a kiadás az adott viszonyok között szerénynek mondható. Ami végül a tűzoltóság iparműhelyeit illeti, ez a nyugaton mindennél divkosabb a közönség hasznára van.

Gyenge idegei vannak a francia belügyminiszternek. Párisból jelentik: A kamarában a nacionalisták szemére vetették Malvy belügyminiszternek, hogy elárulta a németeknek a Chemin des Dames ellen tervezett rohamot és így miatta sok francia hullott el. Malvyt ez annyira fölzúgatta, hogy elájult és kivitték a teremből. Azután felvetették a bizalmi kérdést. A szavazásnál 361 szavazattal 164 ellenében bizalmat szavaztak a kormánynak.

Löwy Sándor

kész férfi- és gyermekruharaktár és uriszabóság üzlete

megnyilt Timisoarán a Józsefvárosban

a Skudier-téren (Brück mézáros mellett).

Telefon 404

Telefon 404

Pontos kiszolgálás, szolid munka, elsőrendű anyag, feltűnően olcsó árak

Széljegyzetek egy párisi utazáshoz

Temesvár, március 20.

Nem szándékozom versenyre kelni a nagy alaposítással és mély tudással szerkesztett Baedekerekkel és szakismertetőikkel, célom egészen más. A dilettáns, az amatőr igénytelen szeretetével óhajtom néhány futó vonással megvilágítani a mérhetetlen város örökké változó arcát, mely a közvetlen élménye gyönyörűségén keresztül felderül és intim bájjal mosolyog azokra, kik valóban szeretik.

Páris a leglátogatottabb és mégis a legkevésbé ismert város. Átfoghatatlan. Járhatja az utas napestig autón, gyalog, palotáit, muzeumait, színházat, kastélyait, mulatóhelyeit, utait, tereit és messi ligeteit, mire azt mondhatná, célhoz értem, mindent elintéztem, mindent láttam, odajutott, hogy tulajdonképpen semmit sem látott, mert a gyors változások forgatagában végül homályos, zürzavaros emlék marad meg csak számára, határozatlan és fakuló, mint képes levelezőlapoké, melyeket sietve küldözgetett a szélrózsa minden irányába.

Ha igaz az a közmondás hogy lassan járj, tovább érsz, ugy sohasem alkalmazható jobbkor, mint egy párisi utazáskor. Páris nem Csikágó vagy Newyork, melyet könnyen el lehet intézni. Kövei kétezzer évről tanuskodnak, építőmestere a történelem. Le kell szállnunk a mult gyökeréig, hogy érezzük jelentőségét annak, amit látunk. Éppen ezért meg kell osztanunk érdeklődésünket a régi és az új város között, kisebb részt biztosítva jelene számára. A fényes hotelek télikertjei, a színházak, a mulatók ugyis az egész világon ugyanazok.

Legszébb, ha első látogatásunkat egy szép este a régi „Cité”-nek szenteljük, ezen emlékekben leggazdagabb helynek, Páris bölcsőjének.

Vacsorázzunk meg előbb egy közeli kis vendéglőben, hol esetleg a nagy francia konyha hagyományait találkozhattunk. Aztán induljunk utunkra gyalog, semmiesetre sem otokáron, ezeken a társasági bárkákon, hol a világ minden népei szoronganak bábeli összevisszaságban. Nincs komikusabb és kiábrándítóbb látvány, mint három-négy ilyen zsufolt otokár előtörése, túlköltséssel, idegenvezetők ordításával remegtetve meg a esendes utcákat, nagyobb zenebonát támasztva, mint a katasztrófaóhoz kivonuló tüzoltóság. A magános séta mélyíti a gyönyört, a esend kihozza a rejtett szépségeket. A Parvis de Notre Dame megér egy éjszakát. Ugy lebeg benne

a templom gigantikus teste, mintha súlyát veszítette volna. Csak a csipke és a himzés él rajta, mellyel szakadatlanul díszítette hétszáz év fantáziája. Mellette a Hotel Dieu, ma modern kórház, régente Páris egyetlen ispotályá, bélpoklosok menedéke. Itt gubbasztott a középkori paciensek legiója, áldogálva vagy rögtönzött ágyakban várva az öt órai harangszót, mely a kórházaknak szólott, hogy nyissák meg kapukat. S maga a parvis, a templom előtti térség, néma koronatanuja mindannak ami történt. Hallgatta a keresztes háborúra felhívó szónoklatokat, látta Ravillac és De-miens vérfigyasztó kivégzését a rugaszkodó lovakkal, amint ésszereskedtak a négyfelé tépett testtel. Ismerte az összes Lajosokat, bámulta Medici Mária szépségét s tanuja volt az ostromnak, mikor a forradalom kinevezte Isten házáat az ész templomává.

De lássuk a latin negyedet is, mely utolsónak őrizte meg pittoreszk, fantasztikus külsejét. Csak át kell mennünk a hidon s már megérkeztünk. Dante egykori otthona. Szép egyvelege a fonségnek és a bájnak, az aljas sikátoroknak és a gyalázatos zsákutcáknak, pignonos tetőkkel, feketén kigyózdó füstös emeletekkel, alacsony kapukkal, vasráccsal. Középen a Saint Severin temploma, a medievel idők előkelő emléke, karesuny magasodó tornyával, mely Musset-et a holdhoz intézett ballada megírására ihlette.

Még mindig méltóságos, zárkózott, pedig idő megfűstölte, vihar megtépdeste, eső, fagy megmarta elegáns architektúráját. Körötte még ma is a középkori éjszaka fojtogató lidérenyomása. Sötételő utcák szegletén, egykori kovácsolt vaslámpák sápadt világossága bizonytalanul reszket a gótikus falakon, felhők mögött rohanó holdvilág hirtelen felesillanó tányérja fantasztikus képeket idéz. E zsákutcák biztonságában, iver hajlásai alatt élesítették késeiket a gyilkosok, mikor már elhangzott a „couvre feu”, az esti harangszó s mély álomban pihent a tisztességes polgár várszerű házában, hármass vasajtó biztonságában. Restif de la Bretonne, a XVIII. század éjszakájának legnagyobb ismerője, még közvetlen a nagy forradalom előtt is panaszkodik, hogy három kapukules nyomja állandóan a zsebét, másképp nem tud feljutni a szobájába. Jaj volt annak, aki kimerészkedett. Ott dermedtek merev mozdulatlanságban az ablakrácsok mentén faragott szörnycet testvéreik mellett az éj hiénái és jaguárjai a magasságból vetve le magukat áldozataikra. Egy kiáltás, töréscsillanása a holdfényben, aranypenz esördülése a kövezeten, tova futó lép-

tek halványodó visszhangja, azután végtelen esend, csak a kátrány és gyanta keverék lángja valcerezett kísértetiesen a lámpában, amint élesztette és altatta a szellő.

Néha derüs jelenetekkel is gazdagodtak a keskeny utcák, mikor nagy urak vonultak fel vidám éjszakai dári-dóra, alabárdosokkal, kiürtösökkel, bukfencező bohócokkal a menet élén. S az escolierek és ribaudeok, az akkori diákok és kokottok, hogy hiányozhattak volna?! Ott állottak biborsapkásan s hölgyeik vörös szoknyában a tömegben. De ott leskelődtek a truandok is, a koldusmezbe bujt tolvajok. Pinceablakokból vagy kapualjakból kihajolva, hosszu ollóval vágták le hirtelen egy-egy bámész néző lecsüngő tarsolyát, öt lépésre Dante, Aquinoi szent Tamás, Bonaventura és a szubtilis Anselmus doktor lakásától, kik akkor még az ismeretlenség jótékony homályában gyűjtögettek minden idők kincsét. S a rue Parcheminerie, pergamentkészítők utcája, szűk ködös Parnassus, ahol velük szoros közelségben éltek a festők, a rajzoló és írók.

De lássuk a modern Páris eleven képét! Ne sajnáljuk kora hajnalban felkeresni a Montmartre csucsát, hogy ott érjen a napkelte, mikor esőtől, ködtől zavartalanul lát el a szem a távoli horizontig. A Szajna szeszélyesen kanyarodó ezüst fonala mellett ágaskodik a Notre Dame s mögötte a Saint Jaques magasodó tornya. Hátrább a hajnali ködből már foszladozik a Pantheon, a Sorbonne kupolája s mellette a Saint Genevieve apátság erkélye, hol Pascal méregette a levegő súlyát s egészen messze a város peremén az Observatoire orientális tömbje. Jobbról már ébrednek a Saint Germain-negyed is. Acélosan csillannak fel a palotafestők s a felkelő nap fénye bíborral önti el a Palais de Justice-t, a Louvre-t s az invalidusok házát. A boulevardok felett gögösen csillog az operaház zöld kupolája mint egyetlen smaragdból faragott korona s a Trocadero álmétködvé nyújtja fel két tornyát a reggeli örömben az Eiffel torony felé, mint két fohászoló kart.

De vegyük meg elő egy pillanatra az emlékezés esetjét s vigyük rá a képre a keesesen lebegő felhőket, melyek sehol sem csipkésebbek, selymesen puhábbak, mint Páris fölött. Aztán bontsuk ki az óriási vásznat, egész a boulognei és a vincennesi erdőig s nézzünk hunyorítva a lilásan rózsaszín levegőn át, mely a gyönyrház fényében csillog a reggel üdeségében — s itt áll előttünk teljességében a páratlan remekmű, melyet versengve épített ember, idő és természet.

August.

Vigan sétál az utcán

mialatt a temesvári rendőrség hiába keresi

Temesvár, március 20.

A Déli Hírlap mult év őszén alkalmazta Handel Lászlót, aki Csehszlovákiából jött Temesvárra és itt mint hirdetésszerző keresett magának egzisztenciát. Tevékenysége, amelyet a lap részére való hirdetések szerzésével fejtett ki, nem bizonyult korrektnek, mert működésének már ötödik hetében elsámolási differenciák merültek fel. A kiadóhivatal a szabálytalanságok ellenére is eltekintett a jogosnak mutakozó

büntető feljelentés megtételétől, ami azonban egyáltalában nem hatotta meg Handelt, mert csakhamar újabb pénzügyi differenciái támadtak a kiadóhivatallal. Helyzete ekkor türehetlenné vált és Handelt a Déli Hírlap elbocsátotta. Ennek az idegenből ideszakadt embernek az erköcsi fel fogására jellemző, hogy a békés kilépés után is mint a Déli Hírlap kiadó hivatalának alkalmazottja járt-kelt a városban, felkereste a kereskedőket és hirdetőket, ahol a lapnak

járandóságai voltak és kisebb-nagyobb összegeket vett fel. Ezekről az üzelmekről akkor értesültünk amikor az egyes számlákat a kiadó hivatal a hirdetőknél bemutatta. A válasz igen sok helyen az volt: Handel

már felvette a pénzt.

A büntető feljelentés megtétele Handel ellen most már kényszerítő kötelességként jelentkezett és az ügyesség az ügyet áttette a temesvári rendőrséghez Handel kihallgatása végett. A rendőrségen az iratokata bünygyi osztály hivatalnokai hat hét előtt az erszébetvárosi rendőrséghez tette át, mert Handel a feljelentés adatai szerint az Erszébetvárosban lakik. Hogy mi lett az iratok sorsa, azt eddigél nem sikerült megtudnunk. Annyit azonban magunk is kinyomoztunk, hogy Handel László a temesvári Népe-sedési hivatalnál

bejelentve nincsen,

hivatalosan tehát lakhelye ismeretlen és piros igazolványa sincsen.

Az állambiztonsági hivatal nyilván-tartásában sem szerepel, mint külföldi állampolgár. Nem valószínű, hogy a rendőrség rövidesen mégis csak ki ne nyomozhatta volna Handel tartózkodási helyét, amikor na-ponta uton-utfélen lehetett ezzel az emberrel találkozni. Tragikomédiája ennek a rendőrségi nyomozási negatívumnak az, hogy Handel maga is tudomást szerzett arról, hogy fel-jelentették, hogy keresik, de azért vigan megy

a maga útján. Legújabbban a Toll és Tör hirdetési akvizitörjeként szerencsételteti a kereskedőket és gyá-rakat.

Ezekután önkéntelenül felvetődik az a kérdés, kinek a mulasztását kell megállapítani akkor, amikor a rendőrség képtelen heteken keresztül hozzájárulni ahhoz, hogy egy büntető feljelentés birói szankciót nyer-hessen.

Vadler Jenő képkiallitása Temesvárott

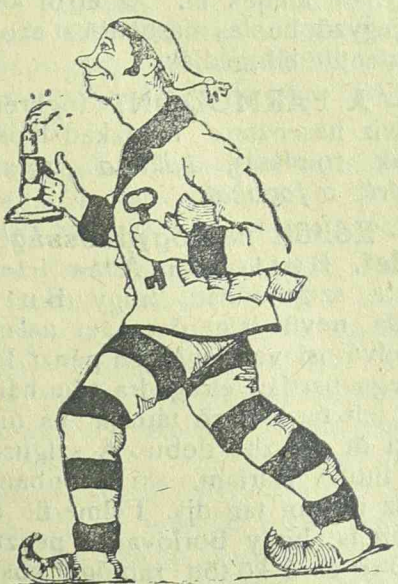
Temesvár, március 20.

Vadler Jenő képeivel szemben valóban kellemes és könnyű helyeztünk. Eldobhatjuk az összes banális jelzőket, mellőzhetjük a dodonai két-értelműségeket, elhagyhatjuk a tapi-atos körülírásokat és a jóindulatu sejtetéseket. Egyetlen köteleességünk marad: őszintén s mélyen meghajolni a művészet előtt, mely a piktura örök igazságait közvetíti számunkra. Szép földünk ugy az irodalom, mint a mű-vészet minden ágában, dacára az általa-ban gyenge világtermésnek, megle-hetősen bővelkedik a zsenikben. Itt nincs takarékoskodás a jelzőkben. Igen gyakran kijár az „utólérhet-ten”, vagy a „száz évben egyszer szü-letett”, s éppen ezért jól tesszük, ha Vadler Jenőt, ezt a nagyon komoly művészt, a megkülönböztetés kedvé-ért, egyszerűen csak igen kiváló, igen jó mesternek nevezzük.

Mindössze harminc képpel szerepel, melyeket különbözőségük dacára ugyanaz a hév, ugyanaz a lendület, ugyanaz a mélységeket kutató, kereső törekvést tart nemes harmóniában. Még nem érte el a negyven évet s már széles művészi mult áll mögötte. Mint serdülő ifju nyerte az első kitüntetést a müncheni akadémia felső osztályá-ban, majd Hengeller és Angelo gondos keze alá került. A müncheni Kunstvereinban képei első helyre ke-rültek, majd Budapesten állított ki nagy sikerrel. Brackl híres műkeres-kedő felismerve nagy képességeit, min-den képét megvásárolta, svájci es olaszországi tanulmányutját téve le-hetővé. Csakhamar híres külföldi gyűjtők is keresték s vásárolták fest-ményeit.

1924-ben volt Budapesten első gyű-teményes kiállítása óriási sikerrel. Mária királyné is vásárolt képeiből egy évvel később. Majd a portré fes-tés terén aratott nagy sikereket. Meg-festette Bethlen gróft, Széche-nyi Lea grófnőt, örgróf Pallavi-cini Sándort, Csekönicsot, ve-gül az Ernst-muzeumban rendezett kollektiv kiállítást.

Jelen kiállítása anyagát a portre uralja. Széles átfogó ereje a karaktert igyekszik kihozni ülésben, elhelyezés-ben, szinezésben egyaránt. Mozgásban festi az arcot, hogy teljességében vi-hesse rá az életet. Csodálatosan finom felesége aroképe a piros ruhára le-omló dekoratív csipkével, levegösségé-vel, klasszikus háttérével. „Vera” már sokszor méltatott képe, itt is fejtü-nik Zorma emlékeztető finomságai. Kaurich Mici a felfogás nobilis ele-ganciájával, s kis fia képe, az egyik spanyolos koloritjával, a másik a bá-jos durcásság szubtilitásig emelkedő nüanszaival. Monumentalitás van e ké-pekben, nem hiába emlékeztetnek a kritikák Israels, Munkácsy esetkeze-lésére. Tájképei közül legköltőibb a Városligeti az őszben s három gyöngy-szem Karpinis a víz partján; s a vi-harfelhők. Élvezet tanulmány és her-vadhatatlan gyönyörűség forrása lesz e kiállítás, mely holnap délelőtt nyi-lik meg az Atheneum termében.

KOPROL
ÖN BETEGES? LEHANGOLT?
 Tisztítsa ki beleit, máját, vérét azáltal, hogy a jóizű **KOPROL-ból** bevesz hetenkint kétszer egy darabot. A hatás gyors, biztos, kellemes. Csecsemők és gyermekek is szívesen veszik. **KOPROL** csokoládés hashajtó.
 Kérjen ingyen mintát „GEA”-KRAYER laboratóriumától, Timisoara.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 10.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyenkénti ára 2 lei, az é-királyságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Régi nóta

sóhajós zenéje hullámozott ki a lakál borgőzös ablakán. Halk siráma belevágott az éjszaka feketéjébe. A szemközti házak köfala nyujtva adta vissza. És egyszerre megelevenült a kihalt utca. Egy kép villant élembe. Nem tudtam tovább menni. Megálltam. Arcok, mozdulatok, mozgás, élelenség nyüzsgött előttem homályosan. Vad, régen nem érzett, hullámok csaptak át a szívemen. Régi emlékek édes szájaizét éreztem. Meredt szemekkel néztem a fantomok csoportjára s nagy vágyakozás fogott el a régmúlt idők után. Aztán tisztábban láttam. Mindent láttam. Igen. Ugy volt. Társaság, leány, kert, halórózsa s a rétről behangzó elnyújtott nóta. Igen, ez volt az a nóta. Ez hozott mindent egyszerre vissza. Tovább figyeltem. A torkom kiszáradt a nagy felhevüléstől Fájó zsidóság lepelt el. És ekkor hirtelen — mintha egy világ dült volna össze bennem — megszakadt a nóta. Zavaros, rekedt hangok ordítottak odabenn. Nagy, különös árnyékok vetődtek a borgőzös ablak függönyeire. Még mindig néztem. Nem láttam semmit. Minden eltűnt. Egy elkésett villamos kocsit zúgott el mellettem s belesüllyedt az éjszakába. Meginduktam hezafelé.

Sándor Károly.

— Az aradi román püspök Temesvárott. Comsa Gergely aradi püspök, aki több nap óta Temesvárott tartózkodik, ma délben a prefektúrán Oprea János prefekus vendége. Az ebéden a püspök szűkebb környezetén kívül néhány hivatalos személy vesz részt.

— Meghalt az amerikai elnök apja. Newyorkból jelentik: Coolidge elnök apja nyolcvanegy esztendőskorában meghalt.

— Nemes József ünneplése. Nemes József nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos tegnap ünnepelte névnapját, amely alkalomból a polgárság köréből számosan keresték fel jó kívánságaikkal. A gyárvárosi katolikus hitközség küldöttségileg gratulált elnökének.

— Nagyszabású férfizarándoklat Máriaradnára. A temesvári római-katolikus hitközség május 2-án, vasárnap különvonat igénybevételeivel nagyszabású férfizarándoklatot rendeznek, amelyhez az egyházmegye összes katolikus férfiai ez uton meghívotnak. Jelentkezni lehet minden plébánia hivatalnál, a melyek felkértek, hogy a jelentkezéseket legkésőbb április hó 20-áig az Alapítványi Pénztárnál Temesvárott eszközöljék. A különvonat Temesvárról fel 5 órakor és Radnárról aznap délután fel 5 órakor indul el.

— Drágábbak lettek a vadászati engedélyek. A vadászati jegyek árát a kormány háromszáz leiről ötszáz leire emelte. Azok, akik új vadászati jegy-iket már átvették, a kétszáz leinél különbözetet Temesvárott Kálai Sándor vármegyei irodagazgatónál, vidéken a főszolgabíróságokon tartoznak megfizetni.

— Százhusz matróz halála. Londonból jelentik: Fagarnes olasz gőzös összeütközött egy másik gőzössel és elsüllyedt. Százhusz matróz a tengerben lelte halálát.

Hatvan százalékkal drágult az utolsó félében Temesvárott a tej

Temesvár, március 20.

A városi vállalatok felügyelőbizottsága tegnap foglalkozott a temesvári tejközpont jelentésével és ennek során Telegut János dr., egészségügyi felügyelő, bizottsági tag szóvá tette Christian György tejközponti igazgató működését, amely komoly eredményeket mutatott fel, amiért is javasolta, hogy az igazgatót a költségvetésben rendszeresített hetedik fizetési osztály első fokozatába léptessék elő. Az új igazgató a múlttal szemben fellendítette ezt a fontos üzemet, a fogyasztás kielégítése terén

határozott javulás

észlelhető, a vállalat anyagilag is erősödött és így az igazgató előléptetése megérdemelt volna.

Sagovici Samuel dr. városi főjegyző adott felvilágosítást és leszögezte azt a tényt, hogy az új igazgató mindössze két éve áll a város szolgálatában és a tejközpont vezetésével történt megbízatása előtt egyszerű dijnoki állást töltött be. Gazdasági szakismertekre való tekintettel a tejközpont vezetését több hónap előtt reábizták, de ez a megbízatása csak

ideiglenes jellegű

volt éppen arra való figyelemmel, hogy mint dijnok került ebbe a pozícióba. A múlt évi általános előléptetések során a város vezetősége méltányolni kívánta Christian kezdettől fogva eredményes tevékenységét és ekkor az illetékes bizottság a kilencedik fizetési osztályba való kinevezésre terjesztette őt elő, ami meg is történt. Ilyformán dijnoki minőségéből egyszerre két fizetési osztályt ugrott át, mert tulajdonképpen csak a tizenegyedik fizetési osztályba lett volna kinevezhető. A főjegyző felvilágosítása után a felügyelőbizottság azt a javaslatot tette a városi tanácsnak, hogy a legközelebbi

— LEÉGETT JUSTICIA CSARNOKA. Genfből jelentik: Az igazságügyi palotában tűz ütött ki és a lángok az egész palotát elhamvasztották.

— A resicai és boksáni járásbíróságok továbbra is a lugosi törvényszékhez tartoznak. Lugosról jelentik: Az új Krasómege igazságszolgáltatásának megszervezése során a resicai és boksáni járásbíróságokat az oravicai új törvényszékhez osztották be. A két község lakossága memorandumban kérte az igazságügyminisztert, hogy hagyja meg a régi beosztást. A miniszter a kérelmet teljesítette és ez a két járásbíróság továbbra is a lugosi törvényszék hatáskörében marad.

* Bányai szanatórium Temesvár, sebészeti-, belgyógyászati-, gyermek-, ideg-, test-egyenészeti-, húgyszervi-, női-, fül-, orr-, nyak-, szem-, bőrbajok kezelése. Röntgen és dathermia.

A Bocsamontana-vasioi Villamossági Részvénytársaság

temesvári telepe

mely Révész Artur elektromérnök technikai vezetése alatt áll, felvette hatáskörébe a

városok és községek villamos telepeinek épi ését

Eddig épített telepek: Szárca, Csene, Szécsány, Orcyfalva-Vinga, Csákova, Boksán, Stajerlak, Ruziás, Bogdarigok stb. — Elvállal minden szerelési munkát.

Tisoara-Józsefváros

Strada N. Balcescu (Gyár-utca) 27. Telefon 20-80

törvényes előléptetés alkalmával vegye tekintetbe Christian munkásságát és találjon méltányos megoldást.

Ez az éremnek az egyik oldala, amelynek készsége adunk helyet. Szót kér azonban a városi tejközpont működésével kapcsolatban a fogyasztó közönség is, amely nem mindenben látja a helyzetet úgy, mint a hivatalos faktorok. Panaszolják például azt, hogy a városi tejközpont hat hónap alatt a tej árát hatvan százalékkal drágította és ma Temesvárott a tej literének ára kilenc lei, holott Kolozsvárott és Nagyváradon hét lei, Aradon hét és fél, Lugoson és Karánsebesen ha lei. Elvégre a főcél nem az, hogy a tejközpont üzeme minél több hasznot mutasson ki, hanem az, hogy a közönség

minél olcsóbb

és minél egészségesebb tejhez juthasson. Temesvár környéke ma már nem tud konkurálni az erdélyi tejtermékekkel sem, mert a városi tejközpontban a vaj kilónként 185—200 leibe kerül, holott az erdélyi tejtermelők az ideszállított vaját 125—135 leies árában kínálják. A tejközpont ma naponta körülbelül ötezer liter tejet dolgozik fel, de ez távolról sem felel meg a városbeli lakosság összes tejszükségletének, mert huszonegyezer literre tehető a napi fogyasztás. Arra kell tehát törekedni, hogy idővel a temesvári tejközpont, amely most

nagyszabású kiépítés

előtt áll, feltétlen jó, de egyben feltétlen olcsó és főleg elegendő mennyiségű tejet hozzon be, dolgozzon fel és bocsásson a közönség rendelkezésére. A tréncszármányában tervbe vett új tejközpont legyen idővel a városnak valóban közhasznú, szociális jelentőségű intézménye és akkor a fogyasztó közönség is szívesen fogja látni az új igazgató működésének elismerését.

— Bianu a szászokat is kikezdi. Bukarestből jelentik: Bianu szenátor a szenátus tegnapi ülésében a szászok választási propagandájáról beszélt és hangoztatta, hogy a szászok által kibocsátott röpiratok és falragaszok inzultáltak a románságot.

— Kegyelmet kérnek az elítélt frankhamisítóknak. Hagából jelentik: Marsovszky védője Vilma királynéhoz kegyelmi kérvényt szándékozik benyújtani. A másik két védő megvárja előbb, hogy Balduin ügyész fellebbezze a büntetés felemelése érdekében.

— Mazdaznan életművészet. Sipozne-Gregorius Mária mazdaznan — ósárjai életművészet — irányu folyóiratának most jelent meg harmadik száma. Főbb cikkei: Önismeret, Pythagoras arany versei. Születésünk joga. Az élelmiszer hatása. Ismert vegetáriusok. Vitamin. A folyóirat egyes számának ára 18 lei.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasóm, akit a melegen süto nap sugarai ki-kicsálnak odudból. Ha azonban az árnyékos oldalra tévedsz, vagy ha egy kicsit megcsap a szél, fázósan húzod össze a téli kabátodat és sietsz vissza meleg lakásodba. Egy ilyen áltavasi napon délután állami hivatalban volt dolgom. Csudálkoztam. A hivatalnokok mintha mind testesebbek lennének, mint a minöknök őket ismerem. Vaskosabbak, gömbölyűbbek. Már-már arra akartam gondolni, hogy lám : a tisztviselők a sovány fizetés mellett is hiznak, amikor tréfásan meglapogattam az egyiknek a gyomrát. Uramfia: amit hájnak gondoltam, ruha volt. A hivatalnok két-három flanelinget, jégeringet, két-három mellényt, söt két-három kiskabátot viseltek és úgy körmöltek. A hivatalban ugyanis a csalóka tavaszi napra való tekintettel beszüntették a fűtést és szegények úgy segítenek magukon, mint a fűtést nem ismerő kínaiak. Siettem is ezekből a hivatali helyiségekből és jónapot kívántam a fagyoskodó beamtereknek.

— Halálozás. Friedmann Jakob gyárvárosi izraelita kántor tegnap este ötvennyolc éves korában meghalt. Ötvegye és három gyermeke gyászolják.

— Bethlen visszaérkezett Budapestre. Budapestről jelentik: Bethlen István gróf, miniszterelnök tegnap Genfből visszaérkezett és minisztertanácsban számolt be genfi utjának eredményéről.

— Parasztpárti, aki mindennel meg van elégedve. Bukarestből jelentik: A kamara tegnapi ülésében Spanisteanu disszidens parasztpárti dicsérte a néppártot, amely hivatalban a kormányzásban felváltani a liberális rendszert. Ugyancsak dicsérő szavakat talált a választójogi javaslatra is. Mirto az ügyvédszárjakot tette szóvá, amelyet a miniszterelnöknek és az igazságügyminiszternek tulajdonít. Banu javaslatára elhatározták, hogy Pherekide elhunyt szenátusi elnök meiszobrát felállítják a kamarában.

* Orvosi hír. Berliini tanulmányutjáról visszatért Szana András dr. röntgenológus és nőgyógyász és rendelését Temesvár-Belváros Szt. György-tér, Bánati-házban ismét folytatja.

— Az állampolgársági igazolványok kiállítására Lugoson. Lugosról jelentik: Az állampolgársági igazolványok kiállítására most van folyamában. Az igazolványt egyetlen eredeti példányban állítják ki. Az erről készült közjegyzői hiteles másolatokat azonban mindenütt elfogadják.

— A FARMODONT fogkrém és szájviz használata megakadályozza a fogak romlását, üditi a száját és fehériti a fogakat.

— Költött rablógyilkossági kísérlet. Borlovan Ádám jelentést tett a sziguranacán, hogy Burian Gyula nevű ismerőse, aki nála egy józsefvárosi vendéglőben pénzt látott, a Bega partján elragadta tőle háromezer leit tartalmazó tárcáját és óráját, aztán őt a vízbe dobta. A sziguranca előállította Buriant, aki azonban az egész dolgot tagadja. Felmerült az a gyanu is, hogy Borlovan a pénzt elköltötte és a költött rablógyilkossági kísérlettel akarja magát a hinárból kihuzni. A vizsgálat folyik.

— Kár megöregedni. Athénből jelentik: Pangalos aprilis hatodikára tüzte ki az államfő megválasztását. A kormány kizárta Venizelosz és Zaimisz megválasztását magas koruk miatt.

* Egy különös dísznőkereskedő. A temesvári vásáron feltűnést keltett ma Zsifri Kázmér dísznőkereskedő, aki az élő sertés kilóját öt leiel olcsóbban adta a kúpcoknak, mint más, de kikötötte, hogy az ő dísznőből Fa Mihály kezesmester készítsen feivágottat, mert az egész városban ez a legzöltebb és a mesernek Telekház-téri és Mária mellett üzleteiben kapható.

— Temesvári kispolgári szövetségének megnyitotta irodáját. A Kispolgárok Szövetségének központi bizottsága most tartotta meg első ülését. E szerint a központi bizottság ill: Grofsorean Kornél dr. szövetési elnökből, Belu Gyula dr., Matei Simon, Skuteczky Miksa dr., Sebestyén Béla társelnökökből, Paky Menyhért pénztárosból, Menkes Lipót és Jirasek Ernő ellenőrből, Fischer Miklós vezértitkárból, Komka Károly titkárból, Thiery belvárosi, Kendlhoffer Károly gyárvárosi, Guggenberger Gyula Erzsébetvárosi, Guntersdorf józsefvárosi és Popescu rónáci elnökökből. A szövetség klubja, amely a Belváros, Corvin Mátás utca 1. szám alatt van, mindenkor a tagok rendelkezésére áll és ugyanott a titkárok naponta 4—7 óra között szolgálnak felvilágosításokkal.

— Derék testvérpár. Budapestről jelentik: Fried Zoltán, a Cunard Line hajóstársaság tisztviselője száz millió koronát sikkasztott és annak legnagyobb részét elkártyázta. A kártyázásban hű társa volt a bátyja, Fried József, aki egy gabonacég alkalmazottja volt és szintén sikkasztott. A két derék fivér most megszőkött Budapestről s a rendőrség azt hiszi, hogy Hamburg felé vették útjukat.

— Vásári tolvaj. A rendőrség a nagyvásáron elfogta Neamtu György hatvan éves ligeti földművest, aki Lukács József kalaposmester sátrából hét darab kalapot lopott.

— Rádiókészülékeket be kell jelenteni. A temesvári arancsnokság rendeletet adott ki, amelyben felhívja azokat a kereskedőket és műszerészeket, akik rádiókészülékekkel kereskednek, vagy olyanokat készítenek, jelentsék be a raktárakon levő készülékeket is, valamint a vevők megnevezésével az eladottakat is. Mindazok a magánosok, akiknek ilyen készülékük van, azt szintén kötelesek bejelenteni. A készülékek le lesznek pecsételve és csak a hivatalos engedély elnyerése után vehetők ismét használatba.

— Felrobbant gőzös. Milánóból jelentik: A livornói kikötőben egy benzinszállító gőzös felrobbant. Az égő benzin majdnem az egész kikötőben elborította a vizet. Nagy pánik támadt és az ott horgonyzó hajók a nyílt tengerre menekültek. A benzín-gőzös teljesen megsemmisült. Több hajó súlyosan megsérült. A kár felbecsülhetetlen.

— Gyilkosság a kutya miatt. Nagybecskerekéről jelentik: Kleininger József tizenkilenc éves henteslegény leszurta Sztankov Sándor huszonhárom éves mézáróst, mert az a kutyáját kikérgette a korcsmából. Sztankov meghalt. A gyilkosság elkövetése után Kleininger öt szurást ejtett önmagán, amelyek közül az egyik megsértette a tüdőt. A rabkórházba szállították.

• Menjünk szombat és vasárnap este a Lloyd-Tavernába, ahol a fényes műsoron nagyszerűen lehet mulatni.

Egész Európában vásárolják a magyar hadikölcsönkötvényeket. Budapestről jelentik: A külföld a legutóbbi hetekben hatalmas arányokban vásárolja a magyar hadikölcsönkötvényeket. Legutóbb nemcsak Németországból és Angliából, hanem Belgiumból és Hollandiából is érkeztek vételi megbízások. Ennek tulajdonítható, hogy a legutolsó két hónap alatt az I—V. kibocsátású hadikölcsön 2800 koronáról 4650 koronára, a VI—VII. kibocsátású kölcsonkötvények pedig 1650 koronáról 3800 koronára emelkedtek. Az állami törlesztés kölcsön 1550-ről 3700-ra, az állami járadékkölcsön pedig 1330-ról 3700 koronára emelkedett. A nagyarányú emelkedés oka, hogy Bud János pénzügyminiszter valorizációs javaslata magában foglalja a hadikölcsönök valorizációját is. Pénzügyi körökben azt beszélik, hogy a magyar kormány a régi kötvények helyett új kötvényeket bocsát ki és ezek kamatozását aranyban állapítja meg.

Fogas jogi kérdés került a temesvári tábla tanácsa elé

Temesvár, március 20.

Érdekes illetékügyet tárgyalt tegnap a temesvári tábla Axentie tanácsa. Az ügy előzményei a következők. Az aradi Patria Fakitermelő Részvénytársaság Solymossy Lajos báró, aradmegyei földbirtokostól kitermelésre kibérelt három erdőparcellát. Az ügyletet egyszerű levél alakjában intézték el. Amikor a levél illetékezésére került a sor, az aradi pénzügyigazgatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a levél szerződés jellegével bír és arra a szerződés és ingatlanok eladása és vétele után járó négy százalékos illetéket rótták ki. Ez ellen a kivetés ellen a Patria ügyvédje, Botez Demeter utján kifogással élt a temesvári táblához. A táblánál a kincstárt Subtire János dr. képviselte.

Botez azt vitatta, hogy a kitermelésre bérbe vett erdőterület nem vétel, mert a fák kidöntése és elszállítása után a terület eredeti tulajdonosára száll vissza, másrészt ez ügylet telekkönyvileg sem nyert szankciót és a fa nem tekinthető ingatlannak, hanem ingóknak. Ezzel szemben a kincstár képviselője arra az álláspontra helyezkedett, hogy ingatlan nem lehet kereskedelmi ügylet tárgya. A tábla közel egy órán át tanácskozott, de az ítélet kihirdetését elhalasztotta, azzal az indoklással, hogy előbb át kell tanulmányoznia az erre vonatkozó pénzügyi rendeleteket. A tábla döntése elé jogi körökben érdeklődéssel tekintenek, mert jogi precedensül szolgál.

Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T. mérlege

Temesvár, március 20.

A Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T. igazgatósa f. hó 16-án tartott ülésében állapította meg az 1925.

Aktívák	1924	1925	Emelk. v. csökk.
Pénztári készletek	29,732.000	38,890.000	+ 9,158.000
Saját értékpapírok	1,037.000	1,666.000	+ 629.000
Váltótárca	84,646.000	189,205.000	+ 104,559.000
Adósok	139,374.000	131,332.000	— 8,042.000
Temesvári és aradi székházak . .	1,360.000	1,360.000	—
Egyéb aktívák	38,419.000	55,897.000	+ 17,478.000
Passzívák			
Részvénytőke	5,000.000	5,000.000	—
Tartalékalapok	6,500.000	9,000.000	+ 2,500.000
Nyugdíjalap		2,440.000	+ 2,440.000
Banca Comerciala Italiana si			
Romana, Bucuresti	60,318.000	55,185.000	— 5,133.000
Betétek	148,882.000	238,155.000	+ 89,273.000
Visszleszámitolt váltók	13,386.000	9,578.000	— 3,808.000
Hitelezők	22,010.000	50,211.000	+ 28,201.000
Egyéb passzívák	32,492.000	40,857.000	+ 8,365.000

Az intézet által kezelt vagyon 294,570.624 leiről 421,351.749 leire, vagyis több mint 40 százalékkal emelkedett, míg az

üzletév mérlegét, mely az összes üzletágak jelentékeny fejlődéséről tesz tanúságot, amint az alábbi összehasonlításból künik.

összforgalom az előző évi 13,863,000.000 leiel szemben 17,674,000.000 leit ért el. Különösen erős emelkedést tüntet fel a

betétállomány, mely az előző évi 148,882.000 leiről 238,155.000 leire, tehát kb. 60 százalékkal növekedett, míg a

valótárca az előző évi 84,646.000 leiel szemben 189,205.000 lei-vel, vagyis kb. 125 százalékos emeléssel szerepel. Az üzleti forgalom emelkedéséhez lényegesen hozzájárultak a lefolyt év folyamán Kolozsavart és Nagyszebenben megnyitott fiókjaink.

Az 1925-ik üzletév nyeresége az előző évről áthozott 613,797.83 lei betudásával és kétes követelések tartalékalapjának dotálására fordított 1,000.000 leien felül 4,925.435.92 leit tesz ki.

Az igazgatóság javasolni fogja a f. hó 31-ére összehívandó rendes közgyűlésnek, hogy ezen nyereségből **netto osztalékképpen részvényenként 30 lei = 30 százalék** kerüljön kifizetésre, a

tartalékalap dotálására **1,418,605 lei,** a tisztviselők nyugdíjalapjának növelésére pedig 500,000 lei fordíttassék. Ezen javaslatok elfogadása után az **intézet kimutatott tartalékjai 10,500.000 leire,**

vagyis a részvénytőke 20 százalékkára, a tisztviselők nyugdíjalapja pedig 2,940.014 lei 46 banira emelkednek. Az állagok nagymérvű megnövekedésére való tekintettel az igazgatóság elhatározta, hogy a legközelebbi rendes közgyűlésnek javaslatot terjeszt elő a **részvénytőkének 25 millió leire való felemelésé**

iránt.

• **Uj nyakkendőgyár Temesvárott.** Temesvár tekszipipara egy nykendő gyárral szaporodott, mely Spitzer Sándor vezetése alatt a Belvárosban kezdte meg működését. Az üzem műszaki vezetését Emmel Mályné, a cég egyik betagja irányítja. A vállalat az ismert Hammer & Ney cég temesvári selyemfonójának anyagából a legszebb parisi nyakkendő ujdonságokkal is vetekedő termékeit hozza forgalomba, melyek máris nagy kelendőségnek örvendenek.

• **A gyárvárosi PATRIA és GRAND kávéházak szombaton,** március 21-én 9 órai kezdettel nagy táncestélyt rendeznek az 5-ik vadász-ezred zenekara, illetve Toll Józsi szalon zenekara közreműködésével. Belepti díj nincs, reggelig nyitva.

Művészet

Az Arany János Társaság Blaha-ünnepélye március 24-én lesz és máris nagy érdeklődés mutatkozik. Zilahy Irén és Szűcs Laci Blaha Lujza két kedves nótáját éneklék. Weisz Ilonka zongorázik. A Magyar Dalárda Gokler Antal karnagy vezetésével lép föl.

• **Elvira Csapati hárfahangversenye,** amely március hó 28-án a Tiszti Kaszinóban lesz megírtva, intim és kiviteles zenei élvezetet jelent. Az ünnepezt művész előkelő estélyére jegyek a Banatnál.

• **A Zenebarátok március 27-iki hangversenyén** a Tomm-quartett a most 25 éve elhunyt nagy olasz zeneköltő, Verdi emlékének kíván kegyelettel hódolni, midőn a mester egyetlen kamaraművét, a poetikus e-moll vonós-negyest vette műsorra, melynek nálunk ez lesz az első előadása. Szintén ezuttal kerül timisoarai bemutatóra Dohnányinak csodás felépítésű, szin pompás des dur negyese. A műsört Mozart örökszép d-dur quartette zárja be. A rendkívül érdekes hangverseny a Tiszti Kaszinóban lesz s azon a Zenebarátok Társaságának tagjai feláru üléseket igényelhetnek. Jegyek a „Banat”-nál.

— **Műkedvelői előadás Lugoson.** Lugosi tudósítónk jelent: A Lugosi Jótékony Nőegylet műkedvelői legközelebb színrehozzák Szentes Bélának a Csirkefogó című vigjátékát. Az előadást Litsék Zoltán dr. ügyvéd rendezzi.

Sport

— **A vasárnapi sportprogram** keretében három elsőosztályú és négy másodosztályú bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre. A Banatul pályán a Polytechnica a TAC-cal, a Rapid a Kinizsivel játszik. A TMTE pályán a TMTE a most fuzionált Spárta—Unirea CFR csapatát látja vendégül. Előzőleg az RMS—Tricolor másodosztályú bajnokit játszik le. A Pátia-pályán Kisoda Fortuna csapatai küzdenek a másodosztályú bajnok pontokért. A Kadima Szabadfalun csapat össze a Freidorfi SC-al. Zombolyára randulnak a Banatul és a Pátia, ahol a ZsSE-vel, illetve a ZsTK-val küzdenek a bajnoki pontokért.

Angol tudós

temesvári tanárral tanulmányozza Románia faunáját

Temesvár, március 20.

Lintia Dénes tanár, a temesvári erdészeti iskola igazgatója, országos hírv zoológus és preparátor. E téren való kiváló hozzáértését már a háboru előtt is megbecsülték és Lintia tanár sokáig együtt dolgozott Lendl Adollal, a budapesti európai nevű tudóssal is.

Az imperiumváltás után Lintiát az erdészeti iskola élére állították. A kormány ismétlen megbizta, hogy a Duna deltájának faunáját tanulmányozza. Lintia tanár eddig ötször járt a Dobrudzsában s kutatásairól szóló jelentései, valamint onnan hozott gyűjteményei a tudományos világban fel-tűnést keltek.

A kormány most újabb megtisztelő feladatot bízott rá. Concreve angol zoológus, aki tanulmányai során ugy-szólván már az egész világot összeharangolta, diplomáciai uton engedélyt kért a kormánytól, hogy a dunai deltában levő állatvilágot tanulmányozza. A kormány az engedélyt készségesen megadta és az angol tudós kalauzolásával Lintia Dénest bízta meg.

Concreve angol tanár, aki különben öccse Concreve máltai angol kormány-zónak, március 28-án érkezik a krassómegeyi Kápolnára, ahol régi ismerősénél, Teley grófnál száll meg. Lintia Dénes Kápolnáson találkozik az angol tanárral s másnap együtt indulnak a Dobrudzsába. Az ekspedíció hat hétig fog tartani.

Legszebben és legjobban fest es t szlit a

Boianceria Bănăţană

Bulevardul Carol I. No 62 (Hunyadi-ut). Ruhát, selymet, gyapjufonalat tagálszalmát, tollat stb. **Minta után legpontosabban eszközzük.** Express- és gyásmunkák 6 óra alatt készülnek. Teljes tisztelettel **Boianceria Bănăţană, Comsa și Granatir** 248

Reketyeország

Iria: Marion Gilbert

Összeomló szívvel leszállt a vonat-ról.

Lám. Biztosan tudta előre, hogy ez az utazás csak csalódással járhat. Ele-tének harminc éve áll ez otthoni zug és ama nagy város közt, hol írói hír-névre vergődött. Harminc év óta nem mert visszajönni ide...

Néhányszor célzást tettek gazdai származására, melyről alig tudtak va-lamit s melyet különben nem is titkolt, de a válasz mindig oly közömbösen került meg a kérdést, hogy lelohasz-totta az érdeklődést. És nem is tudták meg soha, hogy ott van elrejtve az ő kincse, az a kincs, mellyel mindenki fősvényen bánik.

Egy-két lépést tett a rakodóparton. Az óceán nagyszerű fuvalmától, mely nedves és enyhe volt, becsukódott a szeme. Ez nem változott. Kissé meg-nyugodva újra kinyitotta szemét. A vadonutaj kis állomás ragyogott, mint valami csecebecse. „Itt legalább nincs emlék”, gondolta magában.

Am édesanyja kinyitotta a kaput s ő nem látott mást a küszöbön, mint a Jóságot, ugy, ahogy megmaradt leg-régibb emlékei között.

— Hogyan szántad rá magadat mégis, hogy újra fölkeresd szegény szülőföldedet?

S kezébe fogva azt az elefántcsontba faragott, szelid arcot, azt az egyszerűt, azt a szépet, mely olyan volt, mint a vidék arculata, ugy felelt, mint gyer-mekkorában:

— Mert szeretlek, lelkem édes-anyám.

A kegyes hazugság után magának így adta meg az igazi választ:

— Mert itt a kételkedés órája.

Munkássága, melyről nem tudta már, hogy megérte-e egy teljes élet erőlködését, nem nyert semmit szülő-földjétől, nem is irt róla soha. Semmit s mégis mindent, mert ha nem is mondta, érezte jól, hogy innen fris-sülnek meg annak az érzékenységnek a gyökerei, melyet ugy szeretnek. S némi idő óta ő ugy érezte, hogy kez-denek benne elszáradni ezek a gyöke-rek s hogy „szóllított”, hát eljött.

S láttán a nagy, fénylő tájnak, így szólt hangosan:

— Holnap fölkeresem Reketye-oroszágot.

Egész nap habozott. Csak az alkonyat bírta rá a menésre. Ott piroslott a síkság alján, melyet az óceán ezüst-köszöntőjével vett körül.

— Sok róna szebb, — gondolta.

Még akkor is sorolgatta magában őket, mikor az erdő eléje tárult. Leült egy sebes törzsre, mely gyantáját sirta. Különös érzés szorongatta torkát.

Föllállt. Ezuttal a valóság elnyomta az emlékeztést. Harminc évi gyors nő-vés veteránokat csinált a hajdani fiatal fák-ból. Az ösvény ott kanyargott most is. Viszont fogja-e most látni azt az aranyszészt, melyet a virágzó re-

kettyék öblösítenek a kerek völgyeeké-ben, az ég véréből festett tenger mellett, a kék lombok alatt, ezt itt, mely némely fölséges pillanatban ugy rémlett neki, hogy összefoglalása annak a tökéletességnek, mely elegendő örökre, hogy megtöltse érzékenységét. „Re-ketyeország”, így nevezte. Félrehaj-lította az utolsó bokrokat és fölnézett, mert eddig leszegte tekintetét.

És igazán, mintha a villámio tájék arcába ugrott volna. Az embernél magasabb, égő bokrok fölfelé haladtak a rózsaszín és szürke oszlopok között; a föld zöldes-aranyos volt a himpor-tól; az óceán fénylő vonala a fekete-tűjü ágak mögé tette a végtelent.

Egyszerre azt érezte, hogy gyermek-szive dobbant meg mellében. Akkor térde meghajlott és végbement a csoda.

„Nem szabad! hazugságot terjeszteni a világon...!”

Iria: Vásárhelyi Julia

Harag és indulat nélkül tette le az arany karikagyűrűt az asztalra, a férfi elé. Nem reszketett és nem só-hajtozott, nem volt remegés a hangjában és könny a szemében, csak valami fáradt utálat, a férfi és az egész vi-lágon kívül eső szomorúság festette meg a szavait. Határozottan tudta, hogy ezt kell tennie, hogy öt éves daceal és kínlódasokkal, hazugságok-kal és színlelésekkel telített meny-asszonyosságának véget kell vetnie, mert különben elveszti az alapot, a tisztaság és igazság pilléreit, amelyre az egész életét építette, ha továbbra is — merő hiúságból, — folytatná a hivatalos jegyességnek nevezett tréfát a szemben ülő jól fészült ural, akinek a polgári foglalkozása orvos volt, de ebben a pereben még zöldes katonai uniformisából meredt a lányra.

... Akkor volt vége a háborúnak, az utcákon a hazatérő, leszerelő kato-naság hullámozott, ezertéle zaj süri-tette a levegőt és ömlött be az emele-ti nyitott ablakon a szobába, de a bent ülők süketek voltak a kinti történé-sekkel, mert minden idegszálukat a maguk ügye kötötte le.

Dömötör Éva rámutatott az arany-karikára.

— De azért nem föltétlenül szük-séges ám János, hogy ... tudja ... majd később ... hiszen ért engem ... ha majd újból vőlegény lesz ... erről a kis fénylő jószágról, amelyen most az én nevem ragyog, levakartassa a gravírozást és ezt adja oda annak a lánynak, aki nemcsak a menyasszonya, de a felesége is lesz ...

Barna János felállt. Egyetlen szó-val sem kérdezte: miért történt ez így, hogy öt éves szerelemnek miért vet a lány ilyen módon véget; hazatérése első napján. Nem értett semmit, de ösztönszerűen megérezte most is mint mindig, hogy amit Dömötör Éva tesz és ahogyan teszi, azt nem kell és nem lehet kifogásolni. Belenyugodott abba, hogy ezt is csak később fogja meg-érteni, mint sok más egyebet, amit a lány sok éves ismeretségük alatt tett és mondott.

Éva nézte az ujját amin már nem fénylett a gyűrű, és amelyet a vőle-génye csókja bizonyosan ma érintett

utoljára. A következő szoba ajtajáig kísérté és nem az előszobáig, mint a multban. Nem volt ebben udvariatlan-ság, inkább tapintat, hogy mielőbb szabaduljanak egymástól.

Barna sarkantyuja a harmadik szo-bában pengett, amikor Éva kinyitotta az ablakot és letekintett a térre, aho hullámozott a tömeg, forrt és kavar-gott az élet, mintha ott lett volna az emberi jövőndő boszorkánykonyhája ahol az új sorsokat főzik.

A földön elszórva krizantémok fe-küdtek és Éva látta, hogy Barna ki-kerüli a virágot és nem lép rá ... El-mosolyodott. Milyen jellemző vonása is ez ennek az embernek. Gyöngéd. Fi-nom. És mégis milyen szürke ... Nincs egyetlen önálló szava vagy gondolata. A háboru másoknak retten-tő perspektívát és evolúciót adott, még mindig 1913-ban tart ... A ki-vidéki szigorló orvos, akinek szürke-ségénél csak a hiúsága volt nagyobb az eléréndő dicsőség, hogy tüzőn és vizen át, a város legkiválóbb lányá eljegyezhesse ... Földre bukott hódolatt volt Barna János és ez vette l-a lábáról a tizennyolc éves Dömötör Évát. Ma már tudta, hogy a szívéne ehhez a viszonyhoz soha se volt köze.

... A novemberi szél rázta a Tem-plom-tér ablakait. Egy rosszul gittel üveg csörömpölve hullott le a kato-nák közé, akik a vasuti állomásra vezető uton még mindig özönlötte befelé.

Lassan este lett.

Éva a nyitott ablaknál állt, felte-kintett az égre. Nem akarta látni, am-lyen történik. Az ő lelkében teljes ha-mónia volt. Mosolyt vetett a szája. Nem fáj a szívem, állapította meg boldogan. Milyen jó is lesz tisztán és hazugságmentesen élni. Igaza van Shaw Carew Lydiájának: „nem szaba hazugságot terjeszteni a világon!” Csak viseljék ezeket a terheket azok a asszonyok, akiknek nincs bátorságu merésznek lenni es ezért nem kenye-rük az igazságra való törekvés a sze-relemben is.

Othagyta az ablakot és leült zongorához.

Aranyér
Anusol Goedecke

Aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elis-mert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meg-gyógyítja a gyulad, sebes és vész helyeket. — Ártalmatlan alkalmatosságtól mentes. Reggel és este egy kúpocskát tesz a végbébe bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható.

Főraktár **F. H. MEES** drogueria en-gros
Soc. in An.
București, Calea Grivitei 61.

Női Kalapátalakítások
a legutolsó modellek szerint
legolcsóbban

„VENUS”
Józsefváros, Uri-utca 4-a

Hirdetmény.

A m. t. áramfogyasztók saját érde-kükben felkéretnek, hogy minden lakás- és üzlethelyiségváltozást lehe-tőleg egy hónappal előbb a városi villamosművek igazgatóságánál (Gyár-város, Coronini - tér 2) bejelenteni sziveskedjenek.

Uzina Electrica
Comunala

Addig ne vásároljon új autót magának,
amíg meg nem tekintette és ki nem próbálta
az új típusu

BUICK 1926

Master-Six és Standard-Six autókat.

Ezek az autók a következő újítások eszközöltettek:

A motornak sokkal nagyobb a hajtóereje
Sokkalta biztosabb fékrendszer
A külső gummik megn gyobbifattak
Kétrendszerű „Deico” villamos szerkezettel vannak fel-szerelve
Új irányváltoztató készülék a kormányánál
Újrendszerű légsűrűsítő
Olajszűrő
Benzinszűrő.

NOËL S. A. R.
BUCUREȘTI Calea Victoriei 105.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi
Kalandos Palkó utazásai

— Palkó látogatása Astornál —

Kalandos Palkó Astort egy hatalmas nagy szobában találta íróasztala előtt. A szobában köröskörül magas polcok voltak és ezek a polcok telistele voltak könyvekkel. Astor is éppen egy vastag könyvben olvasott, amikor Palkó belépett.

Astor mindjárt megismerte a beépő Palkót. Kezet nyújtott feléje és szólt:

— Hát megjöttél, fiacskám?

Palkó tiszteletteljesen meghajolt.

— Ülj le, kis barátom, — mondta barátságosan a milliomos és egy székre mutatott.

Palkó leült és elfogódott szívvel várakozott.

— Hát először is, — kezdte újra a beszédet a gazdag amerikai. — ismerni szeretném a történetedet.

És Kalandos Palkó erre elmondta maga történetét. Először halkán és igen csendesen beszélt, de később belemelegedett és úgy érezte, mintha azt sok kalandot, amilyen keresztülment, most újra átelné. Elmondta, hogy miként szökött meg hazulról, hogyan jutott el Orsovára, Konstancába, hogyan repült el vele a repülőgép, miképpen jutott el a vadakhoz, aztán onnan Amerikába. Elbeszélte, hogy Amerikában hogyan ismerkedett meg Sam Hawkensszel és merre kóborolt vele, végre pedig elmondta azt is, hogyan jutott el Newyorkba, hogyan

ismerkedett meg Johnnal és hogyan lett cipőpuccoló.

Astor figyelmesen hallgatta a különös történetet, olykor-olykor bölintott egyet a fejével, végül pedig így szólt:

— Tetszel nekem, fiacskám. Derék gyerek vagy, bár nagyon rosszul tetted, hogy hazulról engedelem nélkül elmentél. De megszenvedtél érte és amellet sokat tanultál. Ilyen fiu kell neked kísérőnek. Én most ugyanis vadászatra indulok Afrikába és szívesen elvinnélek oda magammal, ha kedved úgy tartja. Ha bevégezzük a vadászatot, akkor majd magam kísérlek vissza Temesvárra a családotodhoz.

Palkó szeme fölcilllogott és így szólt: — Ó, nagy örömmel megyek önnel! Azonban hamarosan elfogta a szomorúság és sóhajtván mondta:

* — Csakhogy akkor el kell válnom a legjobb barátomtól, a Johntól.

Astor megveregette a fiu vállát:

— Szeretem, hogy így ragaszkodol a barátodhoz. Hát nem kell tőle elválnod, mert őt is magunkkal visszük. Eredj haza és mondd meg ezt neki.

— Nem kell érte hazamenni, mert itt vár a kapu előtt.

Lihogva mondotta ezt Kalandos Palkó és a következő pillanatban fölugrott a székről, szaladt kifelé az összes szobákon végig, majd a palota előtti kertbe és meg sem állott a rácsos kapuig, melyet hirtelen kinyitott és a járda szélén álló barátja felé kiáltott: — John, gyere be!

Nem telt bele több két percnél és Kalandos Palkó már Astor elé hozta legjobb barátját, John-t.

Annuska mos babaruhát

Annuska mos babaruhát, a játékra rá nem ér, nem pihen meg, míg a ruha nem lesz tiszta, hófehér.

Langyos vízben öblögeti, szappanozza szaporán, nem pihen meg egy percre sem, pedig bizony fáradt ám.

Van Annusnak hat babája, egyik szebb a másiknál, s a hat baba mind izgatott, mert ma van a bababál.

Babakirály és királyné bababálon résztveszen, hét megyéből minden baba bababálon megjelen.

Az Annuska hat babája se maradhat onnan el, azért most hát mos Annuska, hat babának ruha kell.

Olyan szépen szorgalmasan, oly ügyesen csinálja, tudom: legszebb lesz a bálon Annuska hat babája.

Rejtvények.

1. Szórejtvény.

Van egy háromtagu szó. Szerszámot jelent. Első szótagját arra is használjuk, hogy kedveskedve nevekhez tesszük. A második része ujságot is jelent. Harmadik szótagja mesterember neve.

2. Elrejtett közmondás.

minta denevér nyár vannak vanília hogy tenger levél

E szavak mindegyikében egy-egy szótag van elrejtve, melyek együttvéve egy közmondást adnak.

3. Névjegyrejtvény.

Tubi Róbert

A megfejtéseket péntek estig kell behozni, vagy beküldeni.

Rejtvénymegfejtés:

1. ....
  2. ....
  3. ....
- Megfejtette.....
- Lakik.....

Női és gyermekruha divatáruház

Jaszenszky

Temesvár-Gyárváros

Tavaszi újdonságok női és gyermekkabátokban

a legjobb arcápoló szer.
Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban

Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

Van már önnek „Knock-out” tüzoltókészüléke?

Kapható

Technica Metalurgica

Timisoara, III. Plata Pievnei (Dózsa-tér) 2
Telefon 704.

Timiás mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni reádelést 3 nap alatt eszközöl

Kültisztviselői,

ügynöki vagy utazási állást keres regában, Erdélyben és he yben is jól bevezetett, több nyelvet beszélő férfi. Szíves megkereséseket „Utazó” jellegre a kiadóba kérek.

Ha szép akar lenni, használjon Kalka-féle Liliomtej-krémet, Liliomszappant, Liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kalka Emil vértel gyógyszerárban, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek a Déli Hirlap kiadóhivatalában, TIMIȘOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

Általános Kölcsönös Segélyző Szövetkezet

Központi iroda:
Temesvár-Belváros
Str. Propargescu
(Báthory-u.) 3, I. em.

A szövetkezeti tag örökösei, a tag elhalálozásakor 100.000 lei segélyt kapnak.

Sürgősen eladó!

3 ebédli garnitúra 18.000—, 20.000—, 22.000—, 1 szalon (aranyozott barok) 25.000—, 1 hálószoba 15.000—. Szőnyegek, eredeti olajfestmények, antik butorok és porcellánok a legolcsóbban vásárolhatók az

„ATHENEUM”-ban Józsefváros, Withehouse-palota.

Hirdetmény

Gyári áron való árusítás!

Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktaram mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14 (a sárga villamos végállomása).

Telefon 11-91 Telefon 11-91

FRANZ PESCHIL

Első speciál üzem mindennemű golyóscsapágyjavításokra.

50% ÁRMEGTAKARITÁS.

Succ. TIMIȘOARA, IV. Str. Gh. Pop de Băsești (Eötvös utca) Nr. 9
Centr. București Str. Gen. Berthelot Nr. 25.

Hirdessen a Déli Hirlapban

a legolcsóbb és feltétlenül eredményes

SIMON

MERKLER

DEPOSIT-DE-LEMNE-FATELEP

COLONIA FATELEP TEL. 12-53 TEL. STRADA GARII

TIMIȘOARA BIROU IRODA TEL. 12-56 TEL. STRADA ET-GOJDU-NEZ

SIMON

A sokféle kitudó boraimon kívül ajánlom a még eddig ismeretlen **ménési Siller** boromat per 1 liter á 18 lei. Telefon 189. Tóth Sándor

Paplanos
és kárpitos munkák legolcsóbban készülnek Gyémánt Gáspár, paplanos és kárpitosműhelyében II., Tigrului (Tigris-utca) 7. 387

Kerékpárok
Eredeti
Waffenrad, Neumann Germania stb. n gy választékban, jutányos árak. Javitások pontosan készülnek Stamm E. ut. RESCH FERENC Temesvár-Belváros, Mercy-u. 4. 213

Vas- és rézbutorgyár
III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz. Központi iroda: Hermes Bank Löffler-palota
A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Biedermeyer-garnitúra
mely áll egy divánból, négy kis és egy nagy karosszékből olcsón eladó. Erdéklődhetni IV., Kőszeghy-u. 9, fsz. 2

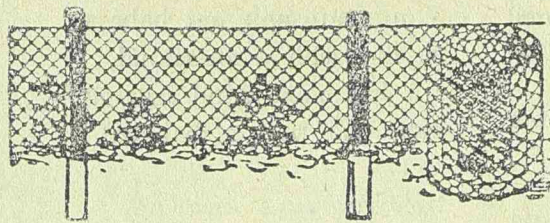
Hölgyek és Urak!
Covay mérték után készít garancia mellett férfilingeket ugy saját, mint a rendelők által kapott anyagból
Temesvár-Gyárváros Háromkirály-utca 7.

Legszebb nyakkendő ujdonságok

a „DANDY“ nyakkendőgyár készítményei

TELEFON 15-70 Temesvár-Belváros, Jenőherceg- és Lonovics utca sarok

Sodronykerítésfonatok

TELEFON 3-88 ALAP. 1879

4 és 6 szögl. nyílásokkal, tükéssodrony, sodronyszövet, sodronybetétes vaskapuk és ajtók detailban is a legelőnyösebb árak mellett **BOZSÁK MIHÁLY ÉS FIA** cégnél, sodronyáru- és vasbutorgyár Temesvár-Gyárváros, Alsó-árok-utca 10.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vaastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetes ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

„Amor“ házasságközvetítőiroda megbízó felet szives tudomására adja, hogy az eddigi címről Timisoara I., Jenőherceg-utca 6 árt lett áthelyezve.

Csapágyakat, közlőműveket, fali- és függőgyámokat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Lapkihordó felvétetik a Déli Hirlap kiadóhivatalában.

Fehérneművarrást

(férfi és nő) gyermekkelengyét, géphímzést, ajourt, stort, függőnyt, terítőt, gépkézimunkát, pijamat, modern párisi divat után legolcsóbban készít **Özv. Grünfeldné** Temesvár-Józsefváros, Fröbl-u. 62

Bejáró szakácsnő, aki jól főz ajánlkozik. Szives megkereséseket „Ügyes“ jellegre a kiadóba.

Gyermekkoszik nagy választékban és kárpitos áruk állandó raktáron. Kanizsai, III. Hunyadi-ut 16. (Dr. Bickl-féle ház.)

Magas fizetéssel tanonc felvétetik, Csernás szerelő Gyárváros, Fő-utca 32.

Házak, lakások, szobák portalanítása, parkettisztítás, fényesítés, fergek, patkányok, egerek kiirtása, fertőtlenítés „Russin“-intézet (III., Püspök-ut 5.) által.

Törött gépalkatrészek hegesztése olcsón, megbízhatóan eszközöltetnek. K a t z l e r Ferenc, Erzsébetváros, Hunyadi-ut 62.

NAGYTAKARITAST elektromos **PORSZIVÓGÉPEKKEKEL, PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉST ES FENYESITÉST** elektromos **PARKETTA-GEPPEL** teljesít a **ROYAL VACUUMCLEANER** IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21—10 198

Tavaszi! Tavasz!

Tavaszi öltönyök, felöltők és átmeneti kabátok

a legfinomabb és legmodernebb

angol szövetekből

Roncskevincs József és Társa

férfiszabócégnél készülnek.

Timisoara-Belváros, Mercy-utca 12
Telefon 8—98

Tavaszi! Tavasz!

Meghívó

„HERMES“ Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság 1926. évi március 28-án, d. e. 12 órakor, saját helyiségében, Bulev. Reg. Ferdinand (Lloydsor) tartandó

VI. rendes évi közgyűlésére.

N a p i r e n d:

1. Jegyzőkönyvvezető kijelölése és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megnevezése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése és az 1925. évi mérleg bemutatása.
3. Az igazgatóság indítványa és az elfogadott mérleg eredménye alapján határozathozatal a tiszta nyereség felosztása iránt, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.
4. A felügyelőbizottság megválasztása az alapszabályok 29. §-a értelmében és tiszteletdíjának megállapítása az 1926. évre.
5. Az igazgatóság kiegészítése az alapszabályok 20. §-a értelmében.
6. Az alaptőkének 5,000,000 leiről 15,000,000 leire való felemelése iránti határozathozatal.
7. Esetleges indítványok.

Azon részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, tartoznak részvényeiket legkésőbb 1926 március 24-ig intézetünk pénztáránál letéteményezni. Alapszabályaink 13. §-a értelmében öt részvényi jogosít egy szavazatra.

Timisoara, 1926. évi március hó 12.

Az igazgatóság.

Vagyon

Mérleg-számla

Tehe r

Pénztár:				Részvénytőke	5,000,000	—
Készpénzkészlet	8,598,746.75			Tartalékalap*	500,000	—
Idegen pénznemek	1,836,963.—	10,435,709	75	Betétek takarékkönyvre és folyószámlában	31,456,781	28
Váltótárca		15,450,535	50	Hitelezők	4,254,912	42
Adósok folyószámlában, fedezettel		12,405,917	73	Betétek és hitelezők idegen pénznemben	10,125,208	—
Saját vállalatainknál		5,792,147	60	Visszleszámítolás	2,281,425	—
Adósok idegen pénznemben		11,520,102	35	Ámeneti tételek	771,361	93
Berendezés		1	—	Nyereség:		
				Átmozgat az 1924. évről	24,501.—	
				1925. évi nyereség	1,190,224.30	30
		55,604,413	93			
					55,604,413	93

* Az igazgatóság javaslatainak elfogadása után a tartalékalap 800,000.— leire emelkedik.

Timisoara, 1925 december hó 31.

A könyvelésért: Fejér s. k. cégvezető

Schemmel s. k. contabil autorizat

A z i g a z g a t ó s á g:

Dr. Obadeanu s. k., elnök Weinberg Pál s. k., vezérigazgató Biedl s. k. Deixner s. k. Goldstein s. k. Klein s. k.
Liuba s. k. Vadász s. k. Weinberg Miksa s. k., igazgató Weiss Gyula s. k., igazgató

A fő- és segédkönyvekkel összehasonlított és helyesnek találtatott.

A f e l ű g y e l ő b i z o t t s á g:

Constantin Diminescu s. k., elnök Augustin Coman s. k. Armin Häring s. k. Patrichie Ramneanu s. k.
Gheorghe Stinghe s. k. expert contabil Bela Tedeschi s. k. Iosif Weiss s. k.

„Helicon“ könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.